

Grad Sombor - Gradska uprava

Odeljenje za prostorno planiranje, urbanizam i građevinarstvo

Broj: 002917906 2025 08873 004 001 350 068

**PRIMEDBA NA URBANISTIČKI PROJEKAT ZA POTREBE
URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKE RAZRADE LOKACIJE ZA IZGRADNJU MARINE KOD
BEZDANA, NA KAT. PARCELI 8085/1 I DELU KAT. PARCELE 8066 K.O. BEZDAN**
(po Zakonu o proceni uticaja na životnu sredinu i Zakonu o zaštiti prirode)

Poštovani,

U svojstvu građanina i zainteresovanog javnog subjekta, podnosim ovu primedbu na predloženi Urbanistički projekat za potrebe urbanističko-arhitektonske razrade lokacije za izgradnju marine kod Bezdana, na kat. parceli 8085/1 i delu kat. parcele 8066 K.O. Bezdán, zbog ozbiljnih manjkavosti u pogledu poštovanja zakonskih procedura zaštite životne sredine, predviđenih Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004 i dr.) i Zakonom o zaštiti prirode ("Službeni glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - ispr., 14/2016, 95/2018 - dr. zakon i 71/2021).

Naime, u projektu izostaje podatak o tome da li je sproveden postupak prethodne procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa članovima 10–12 Zakona o proceni uticaja, odnosno da li je nadležni organ doneo rešenje o potrebi izrade studije procene. U Planu detaljne regulacije marine kod Bezdana ("Sl. list opštine Sombor", broj 3/2008), takođe se ne navodi bilo kakva procena uticaja na životnu sredinu. Ovakav propust predstavlja direktno oglušenje o važeće zakonske obaveze.

Postupak prethodne procene za ovakav projekat je kako obavezna, tako i preporučena praksa iz dva razloga:

1. Planirana marina se nalazi u okviru ekološkog koridora i delom ulazi u granice režima zaštite III stepena Specijalnog rezervata prirode "Gornje Podunavlje". Ova činjenica je potvrđena i u tekstu urbanističkog projekta. Veliki bački kanal, kao deo vodne mreže HS DTD, deo je Ekološke mreže Republike Srbije, u skladu sa članovima 38–41 Zakona o zaštiti prirode.
2. Marina od 120 vezova, prema Uredbi o utvrđivanju liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 114/2008), spada u kategoriju zahvata za koje se može zahtevati procena uticaja. Lokacija u osetljivom prirodnom području dodatno pojačava potrebu za sprovođenjem ovog postupka.

Zahtevam da se hitno sprovede postupak prethodne procene uticaja na životnu sredinu pre izdavanja bilo kakvih odobrenja za gradnju.

Pored toga, ističem sledeće manjkavosti konkretnog rešenja:

- Projekat predviđa izgradnju betonskih vodonepropusnih septičkih jama i objekata koji upuštaju kišnicu u kanal, uključujući zone oko servisnih objekata i stanice za gorivo, bez predviđenih mera za tretman mogućeg zagađenja uljima, gorivom i mazivima.

Zahtevam da se u plan kao obavezne mere uvrste:

1. Izričita zabrana bilo kakvog direktnog ispuštanja voda u kanal bez prethodnog prečišćavanja, u skladu sa Zakonom o vodama;
2. Obavezna instalacija sertifikovanog separatora ulja i kontrolisane platforme za hitne slučajeve u zoni stanice za gorivo;
3. Postavljanje sistema za monitoring podzemnih voda i tla radi kontrole potencijalne kontaminacije.

Takođe, plan navodi da se 50% slobodnih površina ozeleni, ali ne propisuje zaštitni pojas uz obalu kanala:

Zahtevam da se propiše obavezan pojas prirodne vegetacije širine najmanje 20 metara uz obalu kanala, bez ikakve gradnje, u skladu sa članom 41 Zakona o zaštiti prirode. Ovaj pojas treba da služi kao buffer zona za očuvanje staništa i prirodnih procesa.

Za razvoj lokalne zajednice, a prevashodno mogućnost kvalitetnog života na ovom području, neophodno da se ovakvi projekti izvedu sa posebnom pažnjom. Veliki bački kanal je biser Vojvodine u svom "gornjem" toku, ali je nažalost i crna tačka cele Evrope - najzagađeniji vodotok u svom srednjem i donjem toku (Crvenka, Kula, Vrbas). Stoga je od izuzetne važnosti da projekat ovakvog obima sadrži što preciznije mere zaštite prirodnog okruženja, te jasne mehanizme kontrole i kažnjavanja za nepoštovanje propisanih standarda u izvođenju radova.

Zbog svega navedenog, smatram da predmetni plan u ovom obliku nije zakonito usvojiv i predlažem da se njegovo usvajanje obustavi dok se ne sprovede celokupna zakonska procedura procene uticaja na životnu sredinu, uz puno učešće stručne i opšte javnosti.

S poštovanjem,